

KESKI-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos toimii yleispelastusviranomaisena Hyvinkään, Järvenpään, Keravan ja Vantaan kaupunkien sekä Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Tuusulan kuntien alueella.

Yhteystiedot:

Tekniskontie 4 (Pelastuskeskus)
01530 Vantaa
Puh (09) 8394 0000
Fax (09) 8394 0010

Sähköposti:
pelastuslaitos@ku-pelastus.fi

Henkilökohtaiset
sähköpostiosoitteet:
etunimi.sukunimi@ku-pelastus.fi

www.ku-pelastus.fi

HÄTÄNUMERO

112

Jokaisella kansalaisella on joskus "paha päivä". Paha päivä voi muodostua erilaisista asioista, mutta pahin päivä on kuitenkin se, jolloin ihminen on vaarassa.

Suomessa tapahtuu päivittäin onnettomuuksia, esimerkiksi tulipaloja ja tapaturmia. Tunnistamalla vaaranpaikat ja korjaamalla epäkohdat esimerkiksi kotona, jokainen voi ehkäistä onnettomuuksia ja tapaturmia.

Suurta ihmisjoukkoa uhkaavat suuronnettomuudet ja erilaiset häiriötilanteet voivat aiheuttaa pitkäaikaisen muutoksen arkipäivän rutiineihin. Tällaisia tilanteita ovat esimerkiksi suuri kemikaalionnettomuus, katkos sähkön ja veden jakelussa sekä erilaiset luonnonilmiöistä aiheutuvat häiriöt. Koko kansankantaa koskevat poikkeusolot, joita ovat esimerkiksi Suomeen kohdistuva sodan uhka, sota ja tuonin vaikeutuminen, aiheuttavat pitkäaikaisia muutoksia jokapäiväiseen toimintaan. Häiriötilanteet sekä poikkeusolot edellyttävät jokaisella kansalaisella omatoimista varautumista.

Tässä taskuoppassa on keskeisiä toimintaohjeita ja vinkkejä pahan päivän varalle.

Pelastuslaissa mainittua:

3 § Yleinen toimintavelvollisuus
Jokainen, joka huomaa tai saa tietää tulipalon syttyneen tai muun onnettomuuden tapahtuneen tai uhkaavan eikä voi heti sammuttaa paloa tai torjua vaaraa, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan siitä vaarassa oleville, tekemään hätäilmoituksen sekä ryhtymään kykynsä mukaan pelastustoimintaan.

VÄLTÄ PAHA PÄIVÄ

Pienillä toimenpiteillä jokainen voi välttää pahan päivän. Tapaturmat sattuvat hyvin usein tutussa ympäristössä, kuten kotona tai työmatkalla.

Kotona välttää tapaturmia pienillä arkisilla toimilla, kuten huolehtimalla yleisestä järjestyksestä. Älä jätä saksia, veistä tai työkaluja lasten saataville. Mieti missä kannattaa säilyttää helposti syttyviä ja myrkyllisiä materiaaleja, esimerkiksi neste-kaasua, maaleja, pesuaineita tai lääkkeitä. Osa sisäkasveista on myrkyllisiä, ne on pidettävä pois lasten ulottuvilta. Luokastumisvaara on ilmeinen kosteissa tiloissa, joten kuivaa lattiat aina käytön jälkeen. Talvella luokastumisia voi ehkäistä pitämällä pihapiiristä huolta, esimerkiksi hiekoittamalla pihatiet. Noudattamalla liikennesääntöjä ja muita määräyksiä ehkäiset tehokkaasti onnettomuisten syntymistä liikenteessä, liikut sitten autolla, pyörällä tai kävelen. Liikenteessä erityisen tärkeää on muiden huomiointien.

Lisää kodin paloturvallisuutta

Valitse sisustusmateriaalit mahdollisimman paloturvallisia materiaaleista, älä kuivaa pyykin saunassa, älä jätä sytytysvälineitä lasten saataville, mieti millaiselle alustalle laitat kynttilän tai ulkoroihun, kynttilää ei saa jättää palamaan valvomatta, sähkölaitteiden on oltava määräysten mukaisia ja kunnossa, jätä sähkölaitteiden ympärille riittävästi tilaa, älä pidä television päällä mitään, silitysraudasta virta pois heti käytön jälkeen ja niin edelleen.

Pelastuslain mukaan huoneiston haltija on velvollinen huolehtimaan siitä, että asunto varustetaan palovaroittimella tai muulla laitteella, joka mahdollisimman aikaisin havaitsee alkavan tulipalon ja hälyttää asunnossa olevat.

Testaa palovaroittimen kunto kerran kuussa ja vaihda siihen paristot kerran vuodessa, vaikkapa 11.2.

Hyviä hankintoja kotiin ovat alkusammutusvälineet, kuten sammutuspeite ja käsiammutin. Myös ensiapuvälineet kuuluvat jokaisen kodin perusvarustukseen.

OMATOIMINEN VARAUTUMINEN

Yksinkertaisimmillaan omatoiminen varautuminen tarkoittaa yksittäisen ihmisen varautumista erilaisiin onnettomuus- ja vaaratilanteisiin omassa kodissaan.

Kirjallista suunnitelmaa ei vaadita. On hyvä miettiä, millaisia vaaratilanteita omassa kodissa saattaa kohdata, miten vaaratilanteita voisi ehkäistä ja miten onnettomuuden sattuessa tulisi toimia.

Esimerkinä tulipalo, miten poistua asunnosta, miten voi yrittää sammuttaa alkaneita tulipaloja, mikä on hätänumero, miten soitan hätäpuhelun, mihin poistun, osaanko antaa ensiapua jne.

Pelastuslain mukaan rakennuksen omistaja ja haltija, teollisuus- ja liiketoiminnan harjoittaja, virasto, laitos ja muu yhteisö on asianomaisessa kohteessa ja muussa toiminnassa velvollinen ehkäisemään vaaratilanteiden syntyä, varautumaan henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa ja varautumaan seläisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät.

VARAUDU PAHAN PÄIVÄN VARALLE -TOIMI OIKEIN!

SOITTAMINEN HÄTÄNUMERON 112

1. Soita hätäpuhelu itse, jos voit.
2. Kerro, mitä on tapahtunut.
3. Kerro tarkka osoite ja kunta.
4. Vastaa kysymyksiin.
5. Toimi annettujen ohjeiden mukaan.
6. Lopeta puhelu vasta saatua luvan.

Tilanteen oleellisesti muuttuessa, soita uudestaan 112.

Pelastusasetuksessa määrätään kohteet, joissa omatoimisesta varautumisesta tulee omistajan ja haltijan laatia pelastussuunnitelma.

Ohjeet pelastussuunnitelman tekemiseen ja lomakeohjat löytyvät Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen verkkosivuilta: www.ku-pelastus.fi

YLEINEN VAARAMERKKI JA VÄESTÖN VAROITTAMINEN

Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa. Yleinen vaaramerkki on yhtäjaksoisesti nouseva ja laskeva äänimerkki tai viranomaisen kuulutama varoitus. Vaara ohji-merkki on yhtämittainen, tasainen äänimerkki. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on ohi.

Toimi näin kuuluttuasi yleisen vaaramerkin:

1. Siirry sisälle. Pysy sisällä.
2. Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointilaitteet.
3. Avaa radio ja odota rauhallisesti ohjeita.
4. Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu.
5. Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehoitusta, ettet joutuisi vaaraan matkalla.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen väestöhälytysten ajoista ja kokeiluajan kohdista saat lisätietoja Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen verkkosivuilta: www.ku-pelastus.fi

Väestöä voidaan varoittaa ja tiedottaa erilaisin keinoin, kuten väestöhälyttimin sekä mm. radion, television ja internetin välityksellä.

Vaaratiedote

Viranomaiset varoittavat kansalaisia väestön turvallisuutta tai omaisuutta vakavasti uhkaavasta onnettomuudesta antamalla vaaratiedotteen. Vaaratiedote välitetään väestölle valtakunnallisesti radion, television ja tarvittaessa myös teksti-tv:n sekä internetin välityksellä

VÄESTÖNSUOJELU JA VÄESTÖNSUOJAT

Väestönsuojelu on humanitääristen tehtävien suorittamista. Tehtävien tarkoituksena on siviiliväestön suojaaminen vihollisuuksien ja onnettomuuksien vaaroja vastaan ja sen auttamista selviytymään niiden välittömistä vaikutuksista sekä edellytysten luomista eloon jäämiselle.

Väestönsuojelun kansainvälisenä tunnusena käytetään sinistä kolmiota oranssipohjalla. Normaalioloissa suoritettaviin väestönsuojeluvälittelyihin kuuluu poikkeusoloja koskeva suunnittelu ja koulutus, suojarakenteiden rakentaminen, johtamis- ja hälytysjärjestelmien ja tietoliikenneyhteyksien ylläpito sekä varautuminen evakointeihin, pelastustoimintaan, ensiapuun, väestön huoltoon sekä raivaus- ja puhdistustoimintaan.

Väestönsuojien suojadutaan tyypillisesti vain poikkeusoloissa. Suojautuminen tulee kyseeseen alueilla, joilla on vaarana loukkaantua pommittusten yms. aiheuttamista seurauksista tai on tapahtunut sotilaallinen ydinräjähdys. Siirtyminen väestönsuojiin tapahtuu aina viranomaisten kehoituksesta.

Väestönsuoja antaa suojaa radioaktiiviselta säteilyltä, myrkyllisiltä aineilta, rakennus- ja räjähdysvaaroilta sekä asevaikutuksilta. Väestönsuojan on mahdollistettava suojattavien riittävän pitkä oleskelu suojassa. Jatkuva suojassa oloaika on 2-3 vrk ja kokonais-suojautumisaika 10-14 vrk.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitosalueella ei ole yleisiä väestönsuojia. Suojautuminen tapahtuu taloyhtiöiden, yritysten ja muiden rakennusten väestönsuojiin. Pelastusviranomaisen määrättele suojapaikan tilanteen mukaan.

TOIMINTA TULIPALOTILANTEESSA

1. Pelasta vaarassa olevat.
2. Hälytä apua, soita 112.
3. Yritä sammuttaa palo ja rajoita sitä sulkeamalla ovet sekä ikkunat.
4. Opasta palokunta paikalle.

TOIMINTA ONNETTOMUUSPAIKALLA

1. Selvitä, mitä on tapahtunut. Pysy rauhallisena.
2. Pelasta loukkaantunut/loukkaantuneet hengenvaarasta.
3. Tarkista, onko loukkaantunut hereillä, hengittäkö, tuntuuko pulssi, vuotaako runsaasti verta.
4. Hälytä itse, tai lähetä joku hälyttämään lisäapua soittamalla hätänumeroon 112.
5. Tutki varovasti, onko muita vammoja. Älä liikuttele loukkaantunutta tarpeettomasti. Rauhoina, mikäli loukkaantunut on tajuttomana.
6. Estä mahdolliset lisäonnettomuudet, varoita muuta liikennettä, toimi ajoradan ulkopuolella.
7. Jos olet ensimmäisenä tapahtumapaikalla, ryhdy heti toimimaan. Johda tilannetta, kunnes ammattitaitajat saapuvat paikalle.

TOIMINTA KAASUVAARATILANTEESSA

Kaasuvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki. Suojaudu sisätiloihin.

1. Sisälle suojautumisen toimenpiteiden jälkeen, jos halitset kaasua sisällä
1. Hengitä määrän vaatteen tai kankaan läpi.
2. Pysy yläkerroksissa kunnes vaara on ohi.
3. Kuuntele radiota. Jos olet ulkona, etkä pääse sisälle
1. Kiirehdi kaasupilven alta sivutuuleen.
2. Pyri mahdollisimman korkealle, esimerkiksi maan päälle.
3. Hengitä määrän vaate-, ruoho-, turve- tai sammaltupon läpi.

TOIMINTA SÄTEILYVAARATILANTEESSA

Säteilytilannetta valvotaan jatkuvasti ko. maassa automaattisilla mittauslaitteilla. Pienetkin muutokset huomataan heti ja niistä tiedotetaan viipymättä. Säteiluvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki.

1. Mene sisälle. Sulje tiivistä ovi, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointi.
2. Joditabletti. Ota joditabletti vasta viranomaisen kehoituksesta, jonka kuulet radiosta tai televisiona.
3. Suojaa ruoka ja juomavesi. Laita esillä olevat elintarvikkeet muovipusseihin tai tiivisiin astioihin. Jääkaappi, pakastin ja tiiviit pakkaukset suojaavat radioaktiiviselta pölyltä.
4. Suojaa eläimet. Siirrä koti- ja lemmikkieläimet sisätiloihin ja suojaa niiden ruoka sekä juomavesi.
5. Ulkona liikkuminen. Jos on pakko mennä ulos, käytä tiivistä, ihon peittävää asua, esimerkiksi sadeasua sekä hengityssuojainta. Puhdistaudu huolella tullessasi takaisin sisälle.

KOTIVARA

Jokaisesta kodista pitäisi löytyä erityis-tilanteita varten kotivara. Kotivara koostuu noin viikon annoksesta elintarvikkeita, jota käytetään ja täydennetään jatkuvasti, lääkkeitä, vaipoita, joditabletteja ja erilaisia toimintaa helpottavista tavaroista.

Tällaisia tavaroita ovat vesiasiat veden noutoon, leveä teippirulla esimerkiksi tuuletusaukkojen tukkimiseen, taskulamppu, paristoradio viranomais- ja ohjeiden kuunteluun sekä paristot. Kotivaraa tarvitsit silloin, kun normaalin arkeen tulee muutos. Muutoksen voi aiheuttaa esimerkiksi perheenjäsenen sairastuminen, häiriö vedenjakelussa, pitkä sähkökatkos tai lakko.

www.ku-pelastus.fi